

ZAVIČAJNI MUZEJ STJEPANA GRUBERA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2018. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1 Kupnja

Otkupljena slika Ane Verić *Polje bostana*

Otkupljene su: dvije ponjave za krevet sa heklanom čipkom, stolnjak od tkanja sa *šlingom* i *rišalje*, stolnjak od tkanja sa roznim vezom, cvjetni motiv i starinski mlinčić za kavu od mesinga.

Otkupljen je prekrivač za bračni krevet urešen *necanjem*.

Otkupljene su saone – *karuce*.

Otkupljena je marama *zetinka*.

1.2. Terensko istraživanje

Arheološko istraživanje-terenski pregled i zračno snimanje arheoloških lokaliteta županijske Posavine (na području naselja Županja, Gradište, Cerna, Štitar, Drenovci, Vrbanja i Gunja) Zavičajnog muzeja Stjepan Gruber za 2018.

Terenskim pregledom na području županijske Posavine, naselja Općine Županja, Općine Gradište, Općine Cerna (Cerna, Šiškovci), Općine Štitar, Općine Drenovci (Posavski Podgajci, Rajevo Selo, Račinovci i Đurići), Općine Gunja i Općine Vrbanja (Strošinci, Soljani i Vrbanja) se lociralo nekoliko lokaliteta koji nisu bili prije poznati ili su bili poznati samo u priči bez točne ubikacije. Istraživanje se više orijentiralo na pregled oko naselja Štitar, Gradište i Cerna. Osim traženja novih u ovom projektu se pristupilo i zračnom snimanju arheoloških lokaliteta koji imaju značajke utvrde ili naselja, odnosno onoga što je vidljivo iz zraka kao arhitektonska struktura. Snimilo se dva lokaliteta, jedan na području naselja Vrbanja i jedan u naselju Gunja.

Istraživanje je započelo 25. rujna 2018., a završilo je 26. listopada 2018. i ukupno je trajalo 24 dana. Kako se ovo istraživanje provodi nekoliko godina za redom nastavili smo na području gdje je bilo indicija o potencijalnim nalazištima od prošle godine. Registrirano je 16 lokacija koje su snimljene gps uređajem. Voditelj projekta, Hrvoje Tkalac, prof. povijesti i dipl. arheolog, voditelj projekta

U sklopu projekta uređenja cikloturističkog odmorišta u okviru projekta *Pedalom u srednji vijek* izvršen je arheološki nadzor nad strojnim iskopom na arheološkom lokalitetu Virgrad. Nadzor je trajao od 6. veljače do 12. ožujka 2018. godine. Na samom lokalitetu je vršeno probno istraživanje u ljeto 1970. godine koje je proveo Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Osijeku te je sad bilo potrebno izvršiti nadzor zbog ranijih spoznaja o arheološkom lokalitetu.

Voditelj projekta, Hrvoje Tkalac, prof. povijesti i dipl. arheolog, voditelj projekta

1.3. Darovanje

Darovana je Muzeju slika Ivana Milata „Na kraju Županje“ iz 1957. godine.

Iz obiteljske kuće Galović darovani su starinska vezena tabletića, tri vezene „štrajfne“ za ormar, šest bijelih plitkih tanjura, jedan duboki i mali ovalni tanjur.

Iz obitelji Tomoković iz Županje darovane su dvije ženske dječje košuljice izrađene oko 1963. godine.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita / 2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja u 2018. godini zahvaljujući osiguranim sredstvima Ministarstva kulture RH restaurirao je: Prusku pješačku sablju M 1818., a izvršeno je čišćenje metala deoksidom, konzervacija taninom i zaštita paraloidom.

Austrijsku sablju pješačkog časnika M 1861., a izvršeno je čišćenje, dezinfekcija drvene drške kao izrada i montaža novog kožnog omota i tordirane žice.

Austrijsku sablju pješačkog časnika M 1861., gdje je izvršeno čišćenje, dezinfekcija drveta drške kao i izrada i montaža kožnog i tordirane žice ali se nije u potpunosti mogao izvršiti i popravak jednog oštećenog dijela- *kičanke* koja je vrlo uništena.

Kavkaski bodež *kindal*, iz 18./19. stoljeća gdje je izvršeno čišćenje i konzerviranje te zaštita metala kao i čišćenje i dezinfekcija rožine drške te izrada i montaža nedtajućih dijelova srebrne vrpce na vanjskom obodu drške.

Restauratorske radove izvršio je restaurator- konzervator Janko Jeličić iz Zagreba.

2.4. Ostalo

U 2018. godini izvršeni su završni radovi u trogodišnjem projektu *Uređenja i održavanja objekta Čardak*, zaštićenoga kulturnoga dobra RH. Početkom 2018. godine proveden je Natječaj i odabir izvođača radova, a izvršen je i odabir za Nadzor istih radova. Nakon provedenoga prethodno spomenutoga postupka i uz dobivenu suglasnost osnivača Grada Županje- Gradskoga vijeća Županja potpisan je Ugovor između Zavičajnoga muzeja Stjepana Grubera u Županji i Monte-Mont d.o.o, Osijek za izvođenje radova. Radovi su se odnosili na izmjenu dotrajalih dijelova stolarije; na prvom katu zgrade Čardak su izmijenjena tri prozora a također izvršene su izmjene ulaznih vrata; na katu čardaka (ulaz s balkona) i na glavnom ulazu u prizemlju. Nakon ovih radova uslijedilo je uređenje podova i bojanje zidova unutar dvije prostorije čardaka, a nakon toga uređena je cjelokupna fasada zgarde Čardaka. Svi radovi izvedeni su i uz suglasnost Ministarstva kulture RH – Konzervatorskoga odjela u Vukovaru. U istoj godini obnovljena je fasada i na upravnoj zgradi Muzeja.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U 2018. u knjigu ulaska upisani su novopridošli predmeti iz etnološke i arheološke zbirke, a radilo se i na inventiranju etnološke građe u M++ programu.

3.3. Fototeka

Muzejska fototeka u 2018. obogaćena je i dopunjena s velikim brojem fotografija različitog sadržaja (s etnoloških i arheoloških istraživanja, s raznih otvorenja izložbe i drugih projekata u Muzeju).

3.4. Dijateka

Muzej je u 2018. godini većinu fotografskih ilustracija radio u digitalnoj tehnici.

3.5. Videoteka

U 2018. godini muzejska videoteka i DVD-teka je obogaćena novim materijalom, uglavnom filmovima s terenskih istraživanja, manifestacija, radionica, predavanja i otvorenja izložbi.

3.6. Hemeroteka

U 2018. godini muzejska hemeroteka dopunjena je novim materijalom pretežito iz dnevnoga, tjednog i mjesečnog tiska, uglavnom tekstovima koji se odnose na rad Muzeja (terenska istraživanja, izdavaštvo i sl.). Prikupljeni su i ostali objavljeni podaci o kulturnom životu županjskog kraja.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Knjižnica Zavičajnoga muzeja u Županji kupnjom, darivanjem ili razmjenom obogaćena je tijekom 2018. godine publikacijama uglavnom iz arheologije, povijesti i etnologije:

Darovano nam je sedamnaest knjiga i dvije monografije, primili smo pet primjeraka stručnih časopisa, a razmjenom publikacija došlo je dvadeset i pet kataloga.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Marta Huber odlazila je na teren zbog istraživanja teme *šarane* tikvice. Tako je razgovor sa *šaračicom* Maricom Jovanovac obavljen 20. studenog 2018., kazivačicom Katom Žigmundovac 21. studenog 2018. godine te *šaračem* Vinkom Babićem 22. studenog 2018. godine.

6.4. Ekspertize

Obavljena je ekspertiza (procjena vrijednosti) za etnografske i umjetničke predmete i slike ponuđene za otkup.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Iz muzejske knjižnice posuđivane su publikacije, stručni časopisi i sl. ustanovama s područja Grada i Županije te pojedincima, uglavnom učenicima. Građa je davana na uvid stručnjacima iz drugih institucija.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Janja Juzbašić održala je predavanje 23. studenoga 2018. u sklopu dana Europske nematerijalne baštine, Osnovna škola Fra Bernardina Tome Leakovića u Bošnjacima za učitelje mentore. Tema: *Nematerijalna baština županjskoga kraja* .

Janja Juzbašić održala je predavanje 4. prosinca 2018. u sklopu dana Europske nematerijalne baštine, u Zavičajnom muzeju Stjepan Gruber u Županji, za učitelje mentore osnovnih škola u županjskom kraju: *Nematerijalna baština županjskoga kraja*.

Hrvoje Tkalac održao je predavanje 23. studenoga 2018. u sklopu dana Europske nematerijalne baštine, Osnovna škola Fra. Bernardina Tome Leakovića u Bošnjacima za učitelje mentore. Tema; *Paleontološka, arheološka i povijesna baština županjskoga kraja*.

Hrvoje Tkalac održao je predavanje 4. prosinca 2018 u sklopu dana Europske nematerijalne baštine, u Zavičajnom muzeju Stjepan Gruber u Županji, za učitelje mentore osnovnih škola u županjskom kraju. Tema. *Paleontološka, arheološka i povijesna baština županjskoga kraja*.

Marta Huber održala je predavanje 23. studenoga 2018. u sklopu dana Europske nematerijalne baštine, Osnovna škola Fra Bernardina Tome Leakovića u Bošnjacima za učitelje mentore.

Tema: *Pravni okvir i pregled zaštite nematerijalne baštine Slavonije*

Marta Huber održala je predavanje 4. prosinca 2018. u sklopu dana Europske nematerijalne baštine, u Zavičajnom muzeju Stjepan Gruber u Županji, za učitelje mentore osnovnih škola u županijskom kraju. Tema: *Pravni okvir i pregled zaštite nematerijalne baštine Slavonije*.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Juzbašić, Janja. 2018. *Slavonski zlatovez*. Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja.

Juzbašić, Janja. 2018. *Djelatnost Zavičajnog muzeja Stjepan Gruber u Županji 2011. – 2017.*, Glasnik slavonskih muzeja, Broj 6, god XXX, (predano za tisak 17. listopada 2018.). Izdavač Muzejska udruga istočne Hrvatske

Juzbašić, Janja. 2018. *Obostrano zadovoljstvo u suradnji Muzeja u Županji i Udruge 'Vinkovački šokački rodovi'*, Časopis *Kolijevka*, Vinkovački Šokački rodovi, Vinkovci.

Tkalac, Hrvoje. 2018. *Spomenice županijskih škola – Zapisi u Spomenici za pučku učionu u Županji 1883.–1949.*, Državni Arhiv u Vukovaru i Zavičajni muzej Stjepan Gruber u Županji.

6.8 Stručno usavršavanje

Kustosi Muzeja u Županji tijekom 2018. nekoliko puta su pohađali različite seminare, skupove, predavanja i stručne skupove te su organizirana dva posjeta drugim muzejima i galerijama kao i proučavanje stručne literature u svrhu usavršavanja i unapređenja muzejske djelatnosti od kojih navodimo sljedeće: .

- Mentorstvo u stručnom osposobljavanju za rad etnologinji Marti Stjepanović (Janja Juzbašić)
- Hrvoje Tkalac sudjeluje 14. ožujka 2018. s izlaganjem na 3. okruglom stolu pod nazivom *Recentna arheološka istraživanja u Vukovarsko-srijemskoj županiji u Vinkovcima*, u organizaciji Gradskog muzeja Vinkovci i Instituta za arheologiju Zagreb.
- Hrvoje Tkalac sudjeluje 19. travnja 2018. u regionalnoj radionici u Gradskom muzeju Vukovar u organizaciji Muzejskoga dokumentacijskog centra i tvrtke Link 2.

- Marta Huber sudjeluje 19. travnja 2018. u regionalnoj radionici u Gradskom muzeju Vukovar u organizaciji Muzejskoga dokumentacijskog centra i tvrtke Link 2.
- Posjet izložbama, predstavljanjima knjiga i drugim programima u Županji, Vukovaru, Zagrebu i Osijeku i Vinkovcima.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Djelatnici muzeja su u više navrata davali stručnu pomoć pojedincima i ustanovama.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Janja Juzbašić, radila je poslove glavnog i odgovornoga urednika za Glasnik slavonskih muzeja radila koji je predstavljen na godišnjoj skupštini Muzejske udruge Istočne Hrvatske.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Hrvoje Tkalac, član je Muzejske udruge istočne Hrvatske.

Etnologinja Janja Juzbašić članica je Hrvatskoga etnološkog društva i Muzejske udruge istočne Hrvatske.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Digitalizacija muzejske građe se odvijala od lipnja do studenoga 2018. godine. Tijekom navedenoga razdoblja digitaliziran je dio građe Povijesne zbirke. Početkom godine se započeli pripremni radovi na jednoj budućoj izložbi te se pokazala potreba za digitalizacijom knjige zapisnika dobrovoljnog vatrogasnog društva Županja, kako bi se olakšao rad bez oštećivanja. Zatim se digitaliziralo dvije knjige zapisnika KUU „Tomislav“ iz Županje, također dio povijesne zbirke (268 stranica). Korištenjem starih knjiga, gdje su neke u lošijem stanju, one se neminovno ruiniraju te je njihovo prebacivanje u digitalni oblik zasigurno dobar put ka njihovom daljnjem očuvanju, a ne treba zaboraviti niti lakšu dostupnost građe. Navedene knjige zapisnika DVD Županja i KUU „Tomislav“ su većih formata te je bilo nužno pronaći tvrtku koja se bavi tim poslom te ima adekvatan skener. Digitalizaciju ovih knjiga je napravila tvrtka *Design Studio D* iz Vinkovaca. U etnografskom odjelu je digitalizirana građa iz zbirke tekstila za potrebe izdavanja knjige *Slavonski zlatovez*, a digitalizaciju je obavila tvrtka *Studio za fotografiju i grafičko oblikovanje*, Vinkovci.

Jedan dio video zapisa sa starih VHS kazeta je konvertiran u digitalni oblik. Taj posao je obavila tvrtka *Multi Music Media* iz Gradišta. Opće je poznato da se standardi gledanja videa mijenjaju sve većom brzinom, stoga se video zapisi od prije desetak godina praktično nemaju gdje pogledati. Iz tog razloga se pristupilo digitaliziranju ove vrste građe, a neće proći dugo vremena pa će se i iz ovog formata konvertirati u nešto novo.

Kroz 2018. godinu Marta Huber provela je digitalizaciju svih županjskih zbornika koji predstavljaju iznimno važan izvor znanja za upoznavanje i istraživanje lokalne povijesti te radila na stručnoj obradi bibliotečne građe i sređivanju knjižne muzejske građe. Digitalizirani zbornici uskoro će biti objavljeni na službenoj web stranici muzeja kako bi lokalni zaljubljenici u povijest i tradiciju nesmetano mogli koristiti ovaj izvor.

Poslove vezane za održavanje web stranice ZMSG Županja (Janja Juzbašić). Uređivanje Facebook profila ZMSG Županja (Marta Huber). Skeniranje i obrada muzejske građe i dokumentacije za potrebe pojedinih zbirki i planiranih izložaba (Janja Juzbašić, Katica Filipović i Hrvoje Tkalac cca 300 scenova).

Tijekom 2018. godine za Muzej su nabavljena dva kompjutera sa pisačima i skenerima.

6.13. Ostalo

Stručna suradnja nastavljena je i tijekom 2016. s muzejima i ostalim ustanovama u kulturi, prije svega na području Županije (Gradski muzej Vukovar, Gradski muzej Požega, Gradski muzej Vinkovci, Centar za znanstveni rad HAZU Vinkovci, Državni arhiv Vukovar, Konzervatorski odjel u Vukovaru, te drugih dijelova Hrvatske (Muzej Slavonije, Muzej Đakovštine, Muzej Brodskog posavlja Slavonski Brod, Arheološki muzej Zagreb, Filozofski fakultet Zagreb, Ministarstvo kulture, Muzejski dokumentacijski centar u Zagrebu, Etnografski muzej Zagreb, Državni arhiv Zagreb, Institut Ruđera Boškovića Zagreb i Europe (Sveučilište u Southamptonu). Etnologinja Janja Juzbašić bila je mentorica Marti Stjepanović za stručno osposobljavanje za rad do sredine 2018. godine te je sudjelovala u prosudbenoj komisiji za izbor *Šokački cvit 2018.* u sklopu Šokačkoga sijela.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

1. Izložba: Umijeće šaranja tikvica u Slavoniji

Organizator : Gradski muzej Vukovar

Autor izložbe: Janja Juzbašić

Vrijeme: 27. travnja 2018. – 15. svibnja 2018.

Mjesto: Gradski muzej Vukovar, Dvorac Eltz

2. Izložba: **Zlatovez na području istočne Hrvatske**

Organizator: Gradski muzej Vukovar

Autor izložbe: mr.sc. Janja Juzbašić

Vrijeme: 27. travnja 2018. – 15. svibnja 2018.

Mjesto: Gradski muzej Vukovar, Dvorac Eltz

3. Izložba: **Vezene ponjava 'Moja mama ćilim tka...'**

Organizatori: Muzej Brodskog Posavlja i Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja i MUIH

Autor izložbe: Karolina Lukač, MBP

Vrijeme: 3. veljače – 13. veljače 2018

Mjesto: Kino *Mladost* Županja

4. Izložba: **Čuvali smo granicu na Savi**

Organizator: Muzej Cvelferije i Zavičajni muzej Stjepan Gruber

Autori: Martinu Kelava, Marta Stjepanović, Ivica Bukvin

Vrijeme: 24. lipnja – 15. srpnja 2018.

5 Izložba: **'Svijet od gline' Purić – Lubanj i skrivena groblja spačvanskih šuma**

Organizator: Zavičajni muzej Stjepan Gruber

Autori: mag. Andreja Malovoz i Sandy Buden

Vrijeme: 23. kolovoza 2018. – 20. rujna 2018.

Mjesto: Pastoralno-kulturno središte Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u

6. Izložba: **Sport u Županji nekad**

Organizator: Zavičajni Muzej Stjepan Gruber

Autor: Hrvoje Tkalac

Vrijeme: 26. siječnja 2018. – 28. veljače 2018

Mjesto: Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

U 2018. izdali smo dva kataloga i dva deplijana te triplijan: *Vezene ponjave 'Moja mama čilim tka...'*, katalog: *'Svijet od gline' / Purić – Lubanj i skrivena groblja spačvanskih šuma* te katalog: *Čuvali smo granicu na Savi* u suradnji s Muzejom Cvelferije.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.3. Radionice i igraonice

U 2018. obavili smo niz stručnih vodstava kroz stalni postav kao i desetke vodstava kroz druge izložbe, te nekoliko edukativnih radionica:

- Radionice za Noć muzeja – *Mali sportaši*
Marta Huber uoči Noći muzeja provela je nekoliko dječjih radionica pod nazivom *Mali sportaši* u suradnji s dječjim vrtićem i osnovnim školama iz Županje. Radionica je organizirana u suradnji s Dječjim vrtićem „Maslačak „ u Županji i učenicima Osnovne škole Ivan Kozarac, Županja.
- Radionice za Međunarodni dan muzeja 18. svibnja 2018.
Tema: Tema: *Hiper-povezani muzeji: novi pristupi, nova publika* (engl. *Hyper-connected museums: New approaches, new publics*). Predstavljanje nove web stranice Zavičajnog muzeja Stjepan Gruber Županja (<http://www.zavicajnimuzejstjepangruber-zupanja.hr/site/index.php>). Izložba plakata i radionice za djecu na temu plakate, priredila Janja Juzbašić. U sklopu Međunarodnoga muzeja predstavili smo novi dizajn WEB stranice Muzeja i facebook stranice muzeja koje su priredili kustosi muzeja i tajnica Katica Filipović

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Podatci o aktivnostima muzeja tijekom 2018., povremeno su objavljivani na televizijama od kojih izdvajamo kako je ravnateljica Muzeja Janja Juzbašić tri puta je gostovala u emisiji: *Tu oko nas* na Plavoj TV, a na Slavonskoj televiziji je objavljen veći prilog o manifestaciji *Kod*

konjarskih vatri, u lipnju 2018., prilog je pripremio Tomo Krbavac. Potom su objavljeni članci u dnevnom tisku Glasu Slavonije, Jutarnjem listu, Večernjem listu i (informativnom mjesečniku) Županjskom listu te ostalim novinama kao i različitim portalima Šokački portal i sl., a tekstovi su se odnosili na otvorenja izložbi, manifestacije i radionice Muzeja u Županji. Tako su primjerice u Županjskom listu objavljeni sljedeći članci; u br. 138, 23. veljače 2018. objavljen je članak *Etnološka radionica šaranja tikvica* i članak *Izložba 'Vezena ponjava...moja mama ćilim tka.'*, u broju 141, 25. svibnja 2018. godine Objavljen je članak *Mimihodom jahača i motociklista obilježena obljetnica obrane od poplave* autorice Zdenke Knežević, u broju 143, od 27. srpnja 2018. objavljen je članak *Manifestacija Kod konjarskih vatri*, autorice Branke Galović Dabić. U broju 144, od 24. kolovoza 2018. objavljen je članak o izložbi *Purić- Lubanj – svijet od gline*. U broju 156 od 26. listopada 2018. objavljen je članak *Sto pedeset godina ZaJedno* autorice Zdenke Knežević.

Povodom Noći Muzeja ravnateljica Janja Juzbašić i kustos Hrvoje Tkalac su dali izjave za HRT zbog izlaganja prve nogometne lopte u našem Muzeju. Kustos Hrvoje Tkalac je dao izjavu za HRT tijekom nogometnog prvenstva prije utakmice Hrvatska- Engleska, a povod je nogometna lopta koju su englezi donijeli u županjski kraj. Kustosi Hrvoje Tkalac i Marta Huber gostovali na Radio Županja zbog promocije Noći muzeja u siječnju 2018. godine.

12.7. Ostalo

NOĆ MUZEJA 2018.

- Tema: *Citius, Altius, Fortius* – Županja, kolijevka nogometa i tenisa
Prva nogometna lopta ponovno u Županji
- Noć muzeja za najmlađe – dječje radionice u suradnji s Dječjim vrtićem *Maslačak* Županja 14:00-16:00 *Mali sportaši* – dječje radionice u suradnji s osnovnim školama *Ivan Kozara* i *Mato Lovrak* Županja
10:00 – 12:00 *Mali sportaši* – Noć muzeja za najmlađe – dječje radionice u suradnji s Dječjim vrtićem *Maslačak* Županja
14:00 – 16:00 „*Mali sportaši* – dječje radionice u suradnji s osnovnim školama „*Ivan Kozara* i *Mato Lovrak* Županja
18:00 – 01:00 *Sport u Županji nekad* – izložba o sportskoj djelatnosti u prošlosti grada kroz sadašnje i neke zaboravljene sportove
18:00 – 01:00 *Sport u Županji nekad* – predstavljanje sportskih klubova i udruga koje djeluju u gradu

18:00 – 01:00 *Prva nogometna lopta ponovno u Županji* – izlaganje originalne nogometne lopte iz 19. stoljeća koja je bila okosnica dokazivanja igranja nogometa u Županji u 19. st.

22:00 – 22:30 *U zdravom tijelu – zdrav duh*, predavanje o važnosti bavljenja fizičkom aktivnošću

18:00 – 01:00 *Žive slike*, stručno vodstvo uz sportski kostimirane vodiče u organizaciji Muzeja, Gimnazije i Tehničke škole u Županji

Manifestacija *Sjećanje na obranu od poplava* 16. svibnja 2018.

- Pod pokroviteljstvom Grada Županje, te u zajedničkoj organizaciji Komisije za djelatnosti iz područja kulture Grada Županja, CK Županja, TZ grada Županje i Zavičajnog muzeja Stjepana Grubera održala se manifestacija pod nazivom *Sjećanje na obranu od poplave*. Program je započeo u 9 sati, u parku Muzeja gdje su organizirani štandovi sa suvenirima, tradicijskim proizvodima i sl. Organizirana je biciklijada od Županje do Rajevog Sela, tj., do mjesta puknuća nasipa. Svi sudionici i posjetitelji mogli su kušati grah i okrijepiti se osvježavajućim pićima.

Manifestacija *Kod konjarskih vatri* 2018.

- Program manifestacije *Kod konjarskih vatri* 2018. godine započeo je 16. lipnja 2018., u 15,00 sati konjičkim maratonom na kojemu je sudjelovalo oko desetak gostujućih predstavnika Konjogojskih udruga koji su maraton započeli skupljanjem na *Papuškinom stanu* (u blizini Muzeja), potom su uslijedili obilasci šokačkih stanova te noćenje i druženje sudionika maratona koje je održano na *Lovačkoj kući* Lovne udruge *Gaj* Županja. Povratak i doček sudionika maratona uz podjelu priznanja uslijedio je u nedjelju 17. lipnja 2018., oko 16 sati na mjestu polaska (*na Papuškinom stanu*). Potom je 24. lipnja 2016. uoči Dana državnosti održana centralna manifestacija *Kod konjarskih vatri* kojoj je istoga dana s početkom u 19 sati prethodilo svečani mimohod (od Crkve do Muzeja). U nastavku programa u 20 sati u Pastoralno-kulturnom središtu Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji bilo je otvorenje izložbe *Čuvali smo granicu na Savi* u organizaciji Muzej Cvelferije i Zavičajnoga muzeja Stjepana Grubera Županja koju je otvorila Pročelnica za kulturu i turizam VSŽ, Marija Budimir, prof. Nastavak programa odvijao se u parku Muzeja gdje je u 20.30 sati održano postrojavanje hrvatskih povijesnih postrojbi. Oko 21 sat održan je koncert Šima Jovanovac i Tamburaški sastav *Žeteoci*. U 21.30 (park Muzeja) *Zmaj od Bosne* – uslijedilo je uprizorenje dijelova povijesnoga romana i drugih izvora, a glavnu ulogu je

odigrao Bogdan Ilić, student Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu u suradnji s članovima KUU *Tomislav Županja*. Potom je uslijedio nastup KUD-a *Posavki Podgajci* s prikazom običaja *dodole* Nakon prvoga dijela programa uslijedilo je uprizorenje podizanja uzbune i paljenje *Mašala – Vituljača* na Savskom nasipu, popraćeno tekstovima književnika Zvonimira Stjepanovića. Prvu konjarsku vatru zapalila je Marija Budim, pročelnica za Kulturu i turizam VSŽ. Medijski pokrovitelji manifestacije *Kod konjarskih vatri* su bili: Vinkovačka televizija, Osječka televizija, Hrvatski radio Županja, Hrvatski radio Vinkovci i Hrvatski radio Vukovar.

- Važno je istaknuti da je manifestacija *Kod konjarskih vatri* u 2018. godina dobila Zlatnu povelju Suncokret ruralnog turizma za 2018.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Marketinška djelatnost Muzeja odnosila se uglavnom na promoviranje rada Muzeja putem gostovanja u prigodnim emisijama, u kojima su kustosi Muzeja govorili o raznim izložbama i aktivnostima Muzeja na HTV –u, Slavonskoj, Osječkoj i Vinkovačkoj televiziji. Redovito se ažuriraju mrežne i facebook stranice Muzeja na kojima se nalaze razni podaci o aktivnostima Muzeja, radno vrijeme i druge informacija, a koncem godine je na web stranicu postavljen web shop s informacijama o izdanjima Muzeja i ostale publikacije te suveniri našega Muzeja koji se mogu kupiti, a sve u svrhu marketinške djelatnosti.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Zavičajni muzej Stjepana Grubera posjetilo je 2794 posjetitelja u 2018. godini. Posjete se odnose na otvorenja izložbi, posjeti stalnim muzejskim postavima s time da je daleko veći broj posjetitelja bio bez naplate ulaznica prigodom raznih manifestacija koje su upriličene u Muzeju u 2018. godini. No, ipak treba dodati kako je 2018. godine posjet Muzeju bio je nešto manji jer veći dio godine Muzej je bio zatvoren za javnost, zbog sanacije zgrada Muzeja.

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja

- Ministarstvo kulture: po odobrenim programima
- Vukovarsko-srijemska županija: paušalno
- Grad Županja – redovita djelatnost (100%) i po odobrenim programima.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostale aktivnosti

U 2018. godini Zavičajni muzej Stjepan Gruber u Županji uspješno je završio sanaciju prostorije na prvom katu zgrade Čardak gdje su izvršene izmjene tri prozora, uređenje podova i bojanje zidova u dvije prostorije, a također izvršene su izmjene ulaznih vrata; na katu čardaka (ulaz s balkona) i na glavnom ulazu u prizemlju te su izmijenjena dva prozora također u prizemlju.

Nakon ovih radova uslijedilo je uređenje cjelokupne fasade muzeja te uređenje fasade na upravnoj zgradi Muzeja, a na prvom katu vraćeni su svi predmeti koji su se nalazili u stalnom postavu sobe Art deco.

Od sredine do konca 2018. zaposlena je na određeno radno vrijeme Marta Huber zbog povećanja poslova ponajprije zbog oko sređivanja muzejske biblioteke, poslova inventiranja građe i ostalih redovitih poslova u Muzeju.

Osnivač Zavičajnog Muzeja Stjepana Grubera Županja je Grad Županja. Grad Županja je Osnivačem i vlasnikom Muzeja postao na temelju članka 78. Zakona o ustanovama („Narodne novine“ 76/93.). Prava i obveze Muzeja sadržane su odredbama Statuta koji je donesen koncem 2018. godine i temelji se novom Zakona o muzejima (Narodne novine br. 61/18.). Zavičajni Muzej Stjepana Grubera je javni Muzej ustrojen kao javna ustanova koja obavlja muzejsku djelatnost sukladno Zakonu o ustanovama, Zakonu o muzejima i Statutu Muzeja u svrhu proučavanja, obrazovanja i uživanja u materijalnoj i nematerijalnoj baštini čovječanstva i njegova okoliša, u službi društva i njegova kulturnoga i gospodarskoga razvitka, otvorena za javnost. Muzejska se djelatnost obavlja kao javna služba. Muzej je pravna osoba upisana u Sudski registar, Registar proračunskih korisnika i Očevidnik Muzeja i galerija te Muzeja, galerija i zbirke unutar pravnih osoba, kao i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju muzejsku djelatnost u skladu s Zakonom o muzejima koji se vodi pri Ministarstvu kulture.

Zavičajni muzej Stjepana Grubera u Županji osnovan je 1953. godine. Od 1957. godine smješten je spomeniku kulture-graničarskom čardaku koji pripada tipu zatvorene stražarnice s trijemom koji je jedini takav očuvani primjerak vojnokrajiške obrambene arhitekture na tlu Hrvatske. Dva desetljeća kasnije u posjed Muzeja dolazi i obližnja zgrada Agencije koja je građena sredinom 19. stoljeća. Danas je u zgradi Agencije smješten stalni postav Etnološkoga odjela, a u prizemlju i prvom katu Čardaka od 2007. godine se nalazi Stalni postav paleontološke, arheološke i kulturno- povijesne zbirke. Iste godine sagrađena je i nova Upravna zgrada Muzej sa čuvaonicama, a Muzej raspolaže i s još dva pomoćna objekta koji se nalaze u neposrednoj blizini navedenih objekata. U 2018. godini Muzej je imao stalno uposlena dva kustosa te jednoga kustosa na određeno vrijeme i tri pomoćna djelatnika; tajnicu, spremačicu i domara te na pola radnoga vremena djelatnicu za računovodstvene poslove.

Muzej je 2018. godine ostvario različite programe od kojih ističemo osnaživanje stručnog rada Muzeja koji počiva na dobroj profesionalnoj komunikaciji sa strukom Muzeja i organizacijom posla, inventiranjem građe, registracijom zbirke, podizanjem razine zaštite i očuvanja muzejske građe. Muzej je također nastojao pojačati ulogu Muzeja u zajednici koji počiva na komunikaciji rezultata stručnog rada unutar zajednice u kojoj djeluje, međumuzejskom i međuinstitucionalnom suradnjom te raznovrsnim programskim aktivnostima kojima postaje nezaobilazan čimbenik društvenog, kulturno-prosvjetnog te dijelom i gospodarskog života grada Županja, Vukovarsko-srijemske županije i šire.